

2017-05-15

Konsekvensutredning för förslag till nya föreskrifter: Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2013:41) om skyldigheter för djurhållare och för personal inom djurens hälso- och sjukvård (saknr D 8)

Denna konsekvensutredning utgör ett tillägg till tidigare konsekvensutredning, som skickades ut på remiss den 20 februari 2017. Efter att ha beaktat de synpunkter som vi fick på vårt tidigare förslag har vi gjort en samlad bedömning och kommit fram till att det finns behov av att göra vissa ändringar i förslaget.

En del remissinstanser har ifrågasatt om det verkligen finns en brist på djursjukskötare. Vår bedömning är att det finns en stor brist på djursjukskötare. Hur stor bristen är och vad den får för konsekvenser varierar mellan olika kliniker och djursjukhus i landet. SLA Svensk Djursjukvård, som står för 80 % av branschen, uppskattar att det finns behov av ca 200 djursjukskötare under den kommande 12-månadersperioden. Även distriktsveterinärerna har svårt att rekrytera bland annat djursjukskötare framförallt till mottagningar på landsbygden.

Djursjukvårdsbranschen har växt betydligt fortare än vad vi trott utifrån de prognoser och utredningar som vi har gjort tidigare. Antalet utbildningsplatser har inte heller ökat i den utsträckning som behövs för att möta efterfrågan. Vi vill dessutom poängtera att vi ser detta som en kortsiktig lösning under en 6-årsperiod för att lösa den brist som råder. Vår förhoppning är att antalet legitimerade djursjukskötare under den tiden kommer att öka så att bristen inte finns kvar efter denna period.

I denna konsekvensutredning beskrivs i stort sett endast det som har ändrats jämfört med det tidigare förslaget. I övrigt hänvisas till den ursprungliga konsekvensutredningen som bifogas.

Vi har i denna konsekvensutredning inte kommenterat de övriga synpunkter vi fick i den första remissen – de kommer vi att redogöra för när vi skickar ut en remissammanställning efter att föreskrifterna har beslutats.

A. Allmänt

A.1. Beskrivning av problemet och vad man vill uppnå

Vi har valt att ändra förslaget på följande punkter:

1. Undantag på nivå 3 ska endast få utföras på hund, katt och övriga djur som hålls för sällskap och hobby, dock inte på häst.
2. Vid sövning av djur och givande av narkotikaklassade läkemedel ska en veterinär befinna sig på platsen (inte endast en djursjukskötare)
3. För att få gå utbildning i en grundläggande utbildning i anestesi och smärtlindring ska man ha arbetat minst tre år.
4. Undantag på nivå 2 ska inkludera sedering av häst.
5. Utbildningarna ska avslutas med en examen.
6. Det ska inte vara möjligt att tillgodoräkna sig tidigare utbildningar i den grundläggande utbildningen i anestesi och smärtlindring.
7. Embryotransfer på får och get måste inte utföras på sövt djur, men lokal eller allmän bedövning ska användas.

A.1.1. Exkludera häst från undantagen (4 kap. 10 c §)

Vi har ändrat förslaget så att undantag på nivå 3 inte ska gälla häst. Det innebär att det bland annat inte kommer att vara tillåtet för någon utan legitimation att söva hästar.

Skälet till att vi ändrar förslaget i denna del är att sövning av hästar är mycket svårare än sövning av de andra djurslagen, att det är en arbetsmiljörisk att söva hästar på grund av hästarnas storlek och styrka, samt att det främst är på smådjurssidan den stora bristen på djursjukskötare som kan söva djur finns.

Detta innebär att även förslaget att övrig personal som arbetar enligt undantag på nivå 3 skulle få penetrera huden i samband med kanylförankring hos häst försvinner.

A.1.2. Närvaro av veterinär (4 kap. 10 c §)

I vårt förra förslag ut stod det att injektioner med narkotikaklassade läkemedel eller läkemedel för allmän bedövning endast får ske om en veterinär eller djursjukskötare befinner sig på platsen och kan agera om komplikationer skulle uppstå. Ansvaret för att kunna agera vid komplikationer bör dock endast ligga på veterinärer eftersom det är de som har den kompetens som krävs för att kunna ta det ansvaret. Därför har vi i detta förslag tagit bort djursjukskötare och kräver veterinär närvaro.

A.1.3. Längre arbetslivserfarenhet (4 kap. 10 d §)

Det är flera remissinstanser som har påpekat att den som endast har arbetat i ett år inom djurens hälso- och sjukvård har för kort erfarenhet för att kunna arbeta på undantag

enligt nivå 3 även efter en grundläggande utbildning i anestesi och smärtlindring, samt att de har för lite kunskap för att kunna tillgodoräkna sig utbildningen.

Vi väljer därför att ändra förslaget så att det krävs motsvarande minst tre års heltidsarbete inom djurens hälso- och sjukvård för att få gå den grundläggande utbildningen i anestesi och smärtlindring.

Som en följd av detta tar vi även bort möjligheten för de som har gått en tidigare eftergymnasial utbildning som har gett motsvarande kunskaper som yrkeserfarenhet på ett år att inte behöva ha yrkeserfarenhet. Det leder i sin tur till att det allmänna rådet till 10 d § inte är aktuellt utan tas bort. Alla som ska gå en grundläggande utbildning i anestesi och smärtlindring måste alltså ha arbetat i minst tre år inom djurens hälso- och sjukvård.

A.1.4. Sadera hästar på nivå 2 (4 kap. 10 a § och bilaga 1)

Även om det inte finns något behov av att låta övrig personal söva hästar har det framförts att det finns ett behov av att de kan få ge hästar lugnande medel, det vill säga sadera dem. Eftersom begreppet ”allmän bedövning” definieras som ”påverkan av läkemedel som sänker medvetandegraden” innebär det att övrig personal på nivå 2 måste få ett undantag för att få ge läkemedel med sederande effekt. Denna ändring kräver även en ändring i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2013:42) om läkemedel och läkemedelsanvändning, se även den konsekvensutredningen.

För att säkerställa djurskyddet ställer vi krav på att en veterinär ska vara närvarande för att kunna agera om det uppstår komplikationer. Vi har även lagt till i kursplanen att utbildning om sederande läkemedel till häst ska ingå i grundkursen för läkemedelshantering. Vi har även lagt in ett moment om att de som går grundkurs i läkemedelshantering ska lära sig att hantera djur på ett säkert sätt.

A.1.5. Krav på examen (bilaga 1 och 2)

Många remissinstanser anser att både grundkursen i läkemedelshantering och den grundläggande utbildningen i anestesi och smärtlindring ska avslutas med en examen. Vi anser att det är ett rimligt krav varför vi ändrar förslaget och inför ett sådant krav för båda utbildningarna.

A.1.6. Ingen möjlighet att tillgodoräkna sig tidigare utbildningar (bilaga 2)

Flera remissinstanser anser att det är orimligt och i vissa fall olämpligt att kursanordnare ska bedöma om en person ska få tillgodoräkna sig tidigare utbildningar samt att det gör bestämmelserna otydliga. Vi har därför valt att ta bort möjligheten att få tillgodoräkna sig tidigare utbildningar.

A.1.7. Förutsättningar för embryotransfer på får och get (5 kap. 2 §)

En del remissinstanser har framfört invändningar mot förutsättningen att djuret ska vara sövt. Två instanser ser en risk för komplikationer och fyra anser att det ska vara upp till veterinären att avgöra lämplig anestesimetod utifrån vetenskap och beprövad erfarenhet. Jordbruksverket ser ett värde i att betona ett krav på bedövning, och ändrar därför formuleringen så att ingreppet ska ske under lokal eller allmän bedövning.

Enligt några remissinstanser är det tveksamt om den metod som används för uttag och inläggning av embryon på får och get kan definieras som laparoskopi. Eftersom förslaget i föreskrifterna står under rubriken ”Operativa ingrepp som får utföras av veterinär utan veterinärmedicinska skäl” och paragrafen inleds med ”Följande operativa ingrepp får utan hinder av 10 § djurskyddslagen (1988:534) utföras av veterinär utan att det är befogat av veterinärmedicinska skäl” är det inte nödvändigt att behålla ordet laparoskopi, utan vi har valt att ta bort det.

A.2. Beskrivning av alternativa lösningar för det man vill uppnå och vilka effekterna blir om någon reglering inte kommer till stånd

Se den ursprungliga konsekvensutredningen.

A.3. Uppgifter om vilka som berörs av regleringen

Se den ursprungliga konsekvensutredningen.

A.4. Landsbygdssäkring

Se den ursprungliga konsekvensutredningen.

A.5. Uppgifter om de bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på

Se den ursprungliga konsekvensutredningen.

A.6. Uppgifter om vilka kostnadsrämsiga och andra konsekvenser regleringen medför och en jämförelse av konsekvenserna för de övervägda regleringsalternativen

Se den ursprungliga konsekvensutredningen.

A.7. Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

Se den ursprungliga konsekvensutredningen.

A.8. Bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

Se den ursprungliga konsekvensutredningen.

B. Kommuner och landsting

Se den ursprungliga konsekvensutredningen.

C. Företag

Se den ursprungliga konsekvensutredningen.

D. Samråd

Som grund för de föreslagna ändringarna ligger remissvaren från den första remissen. Vi har dessutom haft ytterligare ett informationsmöte med anledning av de nu föreslagna ändringarna om undantag från behandlingsförbudet. Deltagande vid det mötet var representanter från SLA – Svensk djursjukvård, Sveriges lantbruksuniversitet, två länsstyrelser samt Sveriges Veterinärförbund.

E. Kontaktperson

E.1. Ange vem som kan kontaktas vid eventuella frågor

Undantag från behandlingsförbudet

Adrian Vallin (handläggare), 036-15 52 07, veterinarfragor@jordbruksverket.se

Embryotransfer

Lotta Andersson (handläggare), 036-15 61 17, lotta.andersson@jordbruksverket.se